

Bài 16
ÔN TẬP CHƯƠNG I VÀ II
(1 tiết)

I – Mục tiêu bài học

1. Về kiến thức

Giúp HS củng cố những kiến thức về lịch sử dân tộc từ khi có con người xuất hiện trên đất nước ta đến thời đại Văn Lang – Âu Lạc.

– Nắm được những thành tựu kinh tế, văn hóa tiêu biểu của các thời kì khác nhau.

– Nắm được những nét chính về tình hình xã hội và nhân dân thời Văn Lang – Âu Lạc, cội nguồn của dân tộc.

2. Về tư tưởng, tình cảm

Củng cố ý thức và tình cảm đối với Tổ quốc, với nền văn hoá dân tộc.

3. Về kĩ năng

Rèn luyện kĩ năng khái quát sự kiện, tìm ra những điểm chính, biết thống kê các sự kiện có hệ thống.

II – Thiết bị và tài liệu cần cho bài học

- Lược đồ đất nước thời nguyên thuỷ và thời Văn Lang – Âu Lạc.
- Một số tranh ảnh các công cụ, các công trình nghệ thuật tiêu biểu cho từng giai đoạn, từng thời kì.
- Một số câu ca dao về nguồn gốc dân tộc hay phong tục tập quán.

III – Gợi ý về tiến trình thực hiện bài học

1. Giới thiệu chung theo SGK

2. GV cùng HS giải đáp các câu hỏi trong SGK

a) *Câu hỏi 1* : (Dấu tích những người đầu tiên trên đất nước ta). GV lưu ý nêu đủ các địa điểm ở Bắc và Nam, hiện vật để lại và thời gian tồn tại.

b) *Câu hỏi 2* : (Các giai đoạn của xã hội nguyên thuỷ trên đất nước ta). GV có thể đặt các câu hỏi nhỏ, bắt đầu từ công cụ (đá đẽo sơ kì, đá đẽo phát triển, đá mài, kim loại đầu tiên) và sau đó xác định địa điểm, thời gian (Thẩm Hai, Thẩm Khuyên, núi Đẹp, Xuân Lộc, Sơn Vi, Hoà Bình, Bắc Sơn, Phùng Nguyên, Hoa Lộc, Lung Leng v.v...).

GV cho HS nhận xét trên cơ sở lập sơ đồ thống kê trên bảng.

c) *Câu hỏi 3* : (Những điều kiện dẫn đến sự ra đời của nhà nước Văn Lang và nhà nước Âu Lạc).

GV đặt câu hỏi về các nền văn hoá tồn tại trên đất nước ta vào các thế kỉ VIII – VII TCN (Đông Sơn – Sa Huỳnh – Óc Eo).

Trình độ phát triển ? (Đồng thau – sơ kì săt).

GV nên tập trung vào khu vực Đông Sơn vì đây là nơi hình thành quốc gia đầu tiên của người Việt (Văn Lang).

Cho HS nêu các hiện vật tiêu biểu thể hiện sự phát triển cao của nền kinh tế.

Sự phát triển kinh tế đã dẫn đến sự phân hoá xã hội (giàu – nghèo) và các yêu cầu khác (bảo vệ sản xuất nông nghiệp, đảm bảo an ninh v.v...)

Kết quả : sự ra đời của nhà nước Văn Lang, sau đó là nước Âu Lạc với cuộc kháng chiến chống Tân.

c) Câu hỏi 4 : (Các công trình văn hoá tiêu biểu thời Văn Lang – Âu Lạc)

Có thể HS sẽ nêu nhiều, GV nên rút gọn lại ở hai hiện vật chủ yếu : *trống đồng* và *thành Cố Loa*.

GV giải thích ý nghĩa của từng sự kiện này.

Sau khi hoàn thành các câu trả lời, GV sơ kết bằng đoạn được đóng khung ở cuối bài trong SGK và nhấn mạnh : những di sản đó cũng là cơ sở của lòng tự hào dân tộc và tổ tiên chúng ta đã vượt qua những thử thách vô cùng hiểm nguy trong hơn 1000 năm Bắc thuộc.